

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

CELJE – LJUBLJANA

FRANCE PREŠEREN: POEZIJE

Podatki o knjigi

- Naslov: Poezije
- Avtor: France Prešeren
- Zbirka: Nemiljivi 15
- Uredila: dr. Jure Zupan in Jože Faganel
- Spremni besedili: dr. Jure Zupan in Jože Faganel
- Opombe in Dodatki: dr. Jure Zupan
- Jezikovna redakcija: Jože Faganel
- Urednica: dr. Cvetka Rezar
- Velikost: 163 mm x 235 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 288
- ISBN: 978-961-278-426-3
- Cena: 29,50 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2020

Kontakt

Uredništvo

T 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Prešeren za sodobnega bralca

Pričujoča izdaja Poezij stopa pred najširše sodobno bralstvo obogatena s številnimi razlagami manj znanih besed in pojmov tik ob pesmih, ki jih je pripravil znanstvenik nehumanistične stroke dr. Jure Zupan, in prijaznejša recitatorjem, za kar je poskrbel Jože Faganel.

Prešernove *Poezije* s sprotnimi opombami bralcu dajejo uvid v različne vidike pesnikovega ustvarjanja. S tem pogled na Prešernovo delo, osredinjen samo na vsebino in oblikovnost, pomembno dopolnjujejo z velikokrat spregledanega vidika. Opombe k Prešernovim *Poezijam* namreč opozarjajo na širino pesnikove splošne, klasične in literarne izobraženosti, v kateri je našel ne samo osebe, mite, izraze in primerjave, ampak tudi motive in povezave s svetovnimi dogodki od antike preko srednjega veka in renesanse do revolucionarnih dogodkov prve polovice 19. stoletja. Prešeren ni bil samo intelektualec, ampak tudi človek iz ljudstva; človek, ki je dobro poznal vse strani življenja, od trdega kmečkega dela svojih najbližjih, posvetnega življenja takratnih ljubljanskih meščanov, političnih spletk uradništva, različnih stanov in cenzorjev, delovanja duhovnikov pa tudi sprenevedanja, do razgrajškega veseljaštva plemstva ipd.

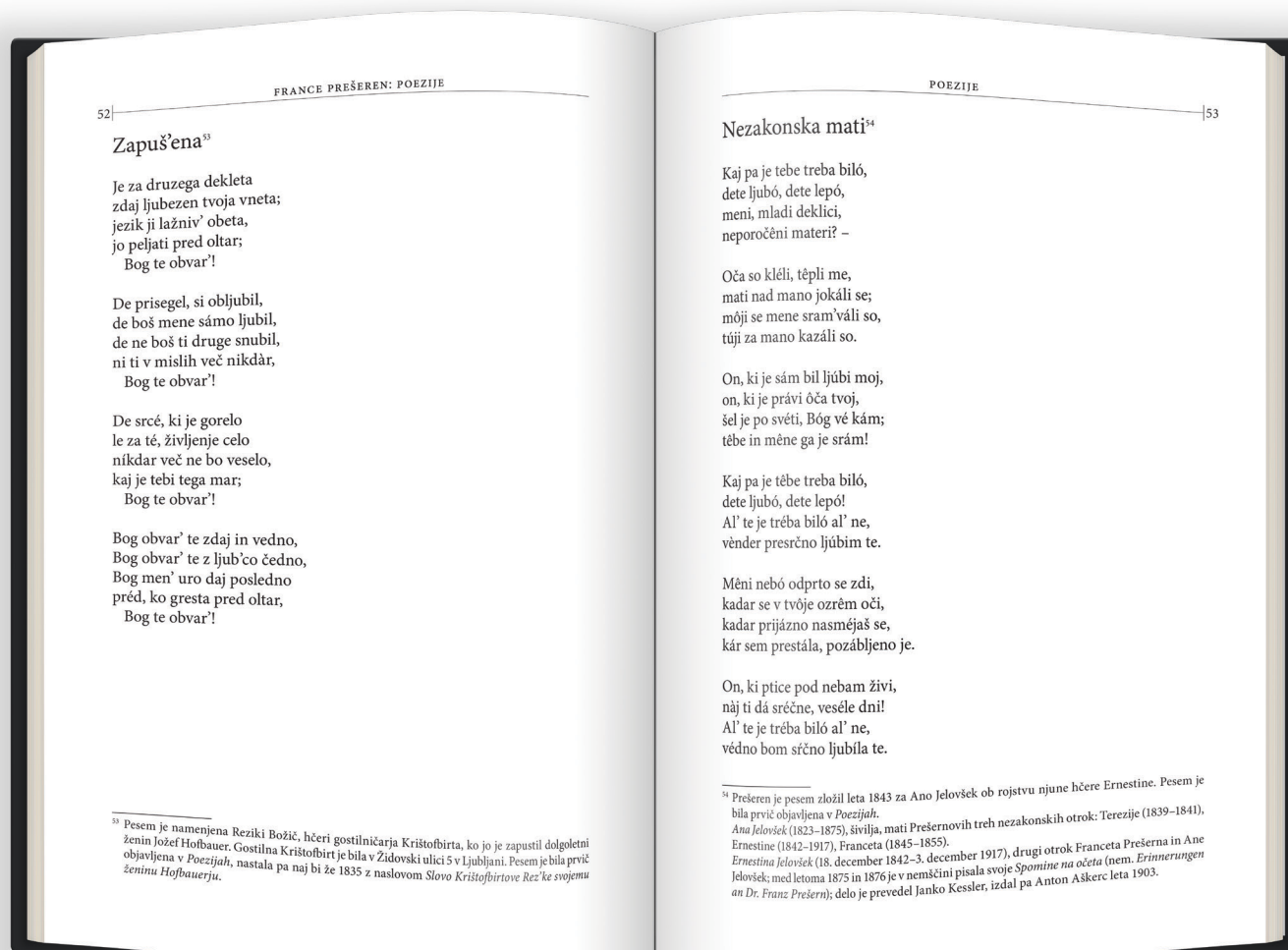
Pričujoča izdaja *Poezij* uredniško sledi upoštevanju načela, da se poezija uresniči z recitacijo, zato bralcu ponuja ustrezna naglasna znamenja. Dodani sta tudi spremni besedili dr. Jureta Zupana in Jožeta Faganela, stvarno, krajevno in imensko kazalo ter statistični pregled najpogostejših samostalnikov, glagolov in pridevnikov v Prešernovih pesmih.

O avtorjih

France Prešeren (1800–1849) je najboljši del svojega pesniškega ustvarjanja zbral v zbirko *Poezije Doktorja Franceta Prešerna*, ki je izšla decembra 1846 z letnico 1847. Vanjo je uvrstil tudi *Zdravljico*, vendar jo je potem po cenzorjevem nestrinjanju s tretjo kitico črtal iz prvotne izdaje *Poezij* in zabrisal akrostih v *Sonetnem vencu*. V poznejše izdaje *Poezij* so bile potem dodane tudi tiste pesmi, ki jih sam ni želel oziroma jih zaradi cenzure ni mogel objaviti ali pa so bile že drugje objavljene. Tako so v pričujoči izdaji dodane še Prešernove nezbrane slovenske poezije in njegove predelave ljudskih pesmi.

Dr. Jure Zupan, slovenski kemik in kemijski fizik, je bil zaposlen na Institutu Jožef Stefan in nato na Kemijskem inštitutu v Ljubljani. Bil je predsednik nacionalnega znanstvenoraziskovalnega sveta Republike Slovenije, v 8. vladi Republike Slovenije pa minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Je zaslužni raziskovalec Kemijskega inštituta in član Evropske akademije znanosti in umetnosti. Ob osrednjem raziskovanju s področja kemijskih znanosti se ukvarja tudi z interdisciplinarnimi raziskavami, tudi na jezikoslovnem področju (*Kaj je Prešeren rekel o ---: poezije in konkordance*, 2001; *Pomenska mreža slovenskih glagolov*, ZRC SAZU, 2013).

Jože Faganel, slovenist in romanist, lektor v različnih gledališčih, nekdanji sodelavec Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU in profesor na AGRFT in Teološki fakulteti, je pričujočo izdajo *Poezij* jezikovno tako uredil, da na eni strani ostaja zvesta svojemu izvirniku, na drugi pa se približuje jeziku sodobnega bralca in recitatorja.

⁵³ Pesem je namenjena Reziki Božič, hčeri gostilničarja Kristofbirta, ko jo je zapustil dolgoletni ženin Jožef Hofbauer. Gostilna Kristofbirt je bila v Židovski ulici 5 v Ljubljani. Pesem je bila prvič objavljena v *Poezijah*, nastala pa naj bi že 1835 z naslovom *Slovo Kristofbirtove Rez'ke svojemu ženinu Hofbauerju*.

⁵⁴ Prešeren je pesem zložil leta 1843 za Ano Jelovšek ob rojstvu njune hčere Ernestine. Pesem je bila prvič objavljena v *Poezijah*. Ana Jelovšek (1823–1875), šivilja, mati Prešernovih treh nezakonskih otrok: Terezije (1839–1841), Ernestine (1842–1917), Franceta (1845–1855). Ernestina Jelovšek (18. december 1842–3. december 1917), drugi otrok Franceta Prešerna in Ane Jelovšek; med letoma 1875 in 1876 je v nemščini pisala svoje *Spomine na očeta* (nem. *Erinnerungen an Dr. Franz Prešern*); delo je prevedel Janko Kessler, izdal pa Anton Askerc leta 1903.